

LÖG

um

notkun bifreiða.

56

15. júní

Vjer Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur,
Vinda og Gauta, hertogi í Sljesvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þjettmerski,
Láenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Að Vjer samkvæmt 7. gr. laga, dags. í dag, um breyting á lögum nr. 88 frá 14. nóv. 1917, um notkun bifreiða, höfum látið fella breytingarnar og taxa laga nr. 15 frá 18. maí 1920, inn í tjeð lög frá 1917 og gefum þau hjer með út sem lög um notkun bifreiða.

1. gr.

Bifreið nefnist í lögum þessum hver sá vagn, sem er knúinn áfram með aflvjel í vagninum sjálfum, og ætlaður til að flytja fólk eða varning. Lögin ná ekki til vagna, sem renna á spori, eða eru notaðir eingöngu af slökkviliði.

2. gr.

Stjórnarráðið getur, að fengnu áleti sýslunefndar þeirrar eða bæjarstjórnar, sem hlut á að máli, takmarkað eða bannað umferð bifreiða á vegum eða vegaköflum með öllu, eða um tiltekinn tíma, ef slík umferð telst hættuleg eða vera til sjerlegra óþæginda.

3. gr.

Bifreiðar skulu svo gerðar, að þær geti farið eftir kröppum bugðum og auðvelt sje að snúa þeim. Sje bifreið þyngri en 350 kg., skal aflvjelin geta knúið hana aftur á bak sem áfram. Ekki má nota breiðari bifreiðar en svo, að mesta breidd ummáls sje 1,75 metrar; þó getur stjórnarráðið veitt undanþágu frá þessu að því er sjerstaka vegarkafli snertir.

Á hverri bifreið skulu vera:

1. tvennir hemlar svo sterkir, að með hvorum þeirra megi stöðva vagninn innan tveggja vagnlengda, þó hann renni með fullum hraða (40 km.), og umbúnaður, sem varni því, að vagninn geti runnið forbrekkis, ef annar-hvor hemillinn orkar ekki.
2. horn, til þess að gefa með hljóðmerki.
3. ennfremur þegar dimt er:
 - a. tvö tendruð ljósker, sitt á hvorri hlið bifreiðarinnar framantil, og í sömu hæð, sem lýsa svo, að ökumaður sjái að minsta kosti 12 metra fram á veginn.
 - b. eitt ljós, sem ber skæra birtu á merki vagnsins.

Stjórnarráðið getur með reglugerð sett nánari ákvæði um gerð bifreiða, þar á meðal sjerstaklega um þyngd þeirra.

56

15. júní

4. gr.

Sjerhver bifreiðareigandi skal senda lögreglustjóranum í því umdæmi, sem hann er búsettur í, tilkynning um bifreið sína, áður en hún er tekin til notkunar. Skal lögreglustjóri síðan láta fara fram skoðun á vagninum, og greiðir vagneigandinn kostnaðinn við skoðunina. Ef vagninn samkvæmt skoðuninni fullnægir ákvæðum þessara laga og þeirra reglugerða, sem settar verða samkvæmt þeim, skal lögreglustjóri skrásetja vagninn og afhenda eiganda merki, sem setja skal aftan á vagninn, og má ekki taka af honum meðan hann er notaður. Verði eigandaskifti að bifreið, skal bæði hinn fyrri og hinn nýi eigandi tafarlaust tilkynna það lögreglustjóra. Flytjist bifreiðareigandi búferlum úr einu lögsagnarumdæmi í annað með bifreið sína, skal hann senda tilkynningu um flutninginn til lögreglustjóra beggja umdæmanna. Skal lögreglustjóri lögsagnarumdæmis þess, er hann flytst í, ákveða merki það, er bifreið hans þá skal hafa og afhenda honum það.

Lögreglustjóri getur, hvenær sem ástæða er til, látið fara fram nýja skoðun á bifreið á kostnað eiganda, og komi það þá í ljós, að hún fullnægi ekki lengur ákvæðum laga og reglugerða, getur hann bannað notkun bifreiðarinnar, og tekið merki af henni.

5. gr.

Enginn má stýra bifreið, nema hann sje fullra 20 ára að aldri, og hafi ökuskírteini frá lögreglustjóra, sem heimilar honum að stýra bifreið. Þó getur stjórnarráðið veitt undanþágú frá aldurstakmarkinu, alt niður í 18 ára aldur, þegar svo stendur á, að bifreiðarstjórinn vill aðeins stýra sinni eigin bifreið, foreldris eða fósturforeldris, og notar hana alls ekki til almennra fólksflutninga.

Til þess að öðlast slíkt ökuskírteini, verður hlutaðeigandi að sýna vottorð frá lækni um að hann hafi fulla sjón, og vottorð tveggja valinkunnra manna um að hann sje áreiðanlegur og samviskusamur. Ennfremur verður hann að standast próf, samkvæmt ákvæðum, er stjórnarráðið setur með reglugerð; þó má í þeirri reglugerð ákveða, að sá þurfi ekki að taka próf, sem hefir skírteini frá erlendum stjórnarvöldum.

Bifreiðarstjóri má ekki neyta áfengra drykkja eða vera undir áhrifum áfengra drykkja við bifreiðarakstur.

Bifreiðarstjóri, sem brýtur ákvæði 9. gr. 2. málsg., er slys vill til, eða ekur bifreið ölvður, skal, auk sekta eftir 14. gr., sviftur ökuskírteini um ákveðinn tíma, ekki skemur en 6 mánuði, eða æfilangt, ef brot er ítrekað, verulegt slys hlýst fyrir ölaði eða miklar sakir eru að öðru leyti.

Svifting ökuskírteinis skal gerð með dómi í máli því, sem höfðað er út af brotinu, og má ennfremur láta önnur brot gegn lögum þessum og reglugerðum, sem settar eru samkvæmt þeim, ef ítrekuð eru eða miklar sakir eru að öðru leyti, varða, auk sekta eftir 14. gr., svifting ökuskírteinis um ákveðinn tíma eða æfilangt. Ef lögreglustjóri telur nauðsyn til bera, er honum heimilt

að svifta bifreiðarstjóra, sem hann telur hafa brotið ákvæði laganna eða áður-
nefndra reglugerða, öskuskírteini til bráðabirgða, þar til dómur fellur. Sama 56
er og ef lögreglustjóri álitur, að bifreiðarstjóri fullnægi ekki lengur skilyrðum 15. júní
þeim, er útheimtast til að fá öskuskírteini.

6. gr.

Ökuhraðann skal ávalt tempra svo, að komist verði hjá slysum og ekki
sje trufluð umferðin.

Í kaupstöðum, kaптúnunum og ámóta þjettbýli má ökuhraðinn aldrei vera
meiri en 18 kílómetrar á klukkustund. Utan þessara staða má hraðinn vera
meiri, ef næg útsýn er yfir veginn og ökumaður samt sem áður getur fullnægt
öllum skyldum sínum, þó aldrei meiri en 40 km. á klukkustund. Í dimmu má
hraðinn aldrei vera meiri en 15 km. á klukkustund.

Þar sem ökumaður sjer ekki langt fram á veginn, í kröppum bugum,
við vegamót eða gatnamót, þar sem vegurinn er sleipur og þar sem mikil um-
ferð er, má ekki aka hraðara en svo, að stöðva megi vagninn þegar í stað. Sje
for á veginum, skal aka svo gætilega, að ekki slettist á aðra vegfarendur.

Á hverri fjórhjóla bifreið skal vera hraðamælir, er sýni farna vega-
lengd í kílómetrum.

Ökumanni skal ávalt skylt að stöðva bifreið þegar í stað, ef lögreglu-
maður gefur honum merki til þess.

7. gr.

Ef bifreið mætir vegfarendum, skal hún halda sjer vinstra megin á veg-
inum. Bifreið skal þegar nema staðar, ef sá, sem hún mætir, gefur merki, og
skal ökumaður gera það, sem í valdi hans stendur, til þess að þeir, er hann
mætir, komist tálma- og slysalaust fram hjá honum. Svo skal og bifreiðar-
stjóri gæta þess eftir föngum, er hann vill fara fram fyrir vegfarendur, að eigi
verði slys af eða tafir, og skal bifreiðin þá vera hægra megin á veginum.
Nú fælist hestur eða verður óró, og skal bifreiðarstjóri þá þegar í stað stöðva
bifreið og gangvjel hennar og styðja að því eftir fremsta megni, að vegfar-
endum verði eigi tjón eða tálmi að. Hinsvegar skulu vegfarendur jafnan víkja
úr vegi fyrir bifreiðum, sem öðrum vögnum, og aldrei tefja för þeirra að óþörfu.

Ef bifreið mætir vögnum eða vegfarendum á þeim stað, þar sem veg-
urinn er svo mjór, að hvorugir komast fram hjá öðrum, skal bifreiðin aka til
baka og nema staðar, þar sem hinir komast fram hjá henni.

Ef ferðamenn með hlaðna vagna hafa neyðst til að víkja út af vegi
fyrir bifreið, skal bifreiðarstjóri veita liðsinni sitt, ef þörf gerist, til að koma
vögnumum aftur á veginn.

8. gr.

Ökumaður bifreiðar skal gefa merki með horni sínu í tæka tíð, þegar
hætt er við árekstri. Hann skal þegar í stað hætta að gefa hljóðmerki, ef

56 hestar hræðast eða verða óróir, og ekki má hann gefa hljóðmerki um leið og 15. júní bifreiðin fer fram hjá hestum á veginum.

9. gr.

Bifreiðarstjóri skal hafa einkennishúfu á höfði, og skulu skrásetningarstafir þess umdæmis, þar sem hann hefir fengið skírteini, standa framan á húfunni, svo og tölumerki ökuskírteinis hans.

Ef slys vill til, sem stafar af eða stendur í sambandi við notkun bifreiðar, skal ökumaður þegar nema staðar, skýra frá nafni sínu og heimilisfangi og hjálpa þeim, er slasast hefir, ef þörf gerist.

10. gr.

Í bifreið hverri, er flytur fólk fyrir endurgjald, skal vera gjaldvísir, festur svo, að farþegar megi á hann lesa, og skal stjórnarráðið setja gjaldskrá handa bifreiðum fyrir mannflutninga.

Í hverri bifreið skulu vera til sýnis öll gildandi ákvæði laga og reglugerða um bifreiðar, svo og gjaldskrá.

11. gr.

Óski útlendingur að nota um stuttan tíma bifreið, sem hann hefir með sjer frá útlöndum, getur lögreglustjóri í því lögsagnarumdæmi, þar sem hann fyrst vill nota vagninn, veitt honum tímabundið leyfi til þess að nota bifreiðina, þó ekki lengur en 3 mánuði, með skilyrðum þeim, er þurfa þykir til þess að ná tilgangi þessara laga. Leyfi þetta getur lögreglustjórinn í hverju því lögsagnarumdæmi, sem bifreiðin er notuð í, afturkallað ef honum þykir ástæða til.

12. gr.

Tvíhjóla bifreiðar og þær þríhjóla, sem ætlaðar eru einum manni, þurfa ekki að hafa nema einn sterkan hemil og eitt skært ljós í dimmu (sbr. 3. gr.).

13. gr.

Rjett er, í reglugerð, sem sett er samkvæmt lögum þessum, að ákveða lágmark hvíldartíma í sólarhring hverjum fyrir bifreiðarstjóra, með hæfilegri hliðsjón af hættu, sem stafað gæti af ofþreytu eða svefnleysi.

14. gr.

Brot gegn lögum þessum og gegn reglugerðum þeim, er samkvæmt þeim verða settar, varða sektum frá 10 til 500 kr., nema þyngri hegning liggi við eftir öðrum lögum.

Mál út af brotum gegn lögum þessum og reglugerðum, sem settar eru samkvæmt þeim, seta sömu meðferð og almenn lögreglumál.

15. gr.

56

Hljótist slys eða tjón af notkun bifreiðar, annaðhvort beinlínis eða af 15. júní akstri hennar, eða af því að hestur vegfaranda fælist, eða á annan svipaðan hátt, er sá, sem ber ábyrgð á bifreiðinni, skaðabótaskyldur, nema sá, sem fyrir slysinu eða tjóninu varð, eða einhver þriðji maður, hafi orðið valdur að slysinu eða tjóninu af ásettu ráði eða með vítaverðri óvarkárni, eða uppvíst verður að slysið hlaut að vilja til, þrátt fyrir þá aðgæslu og varkárni, sem ökumanni er skylt að gæta.

Framanskráð regla gildir þó ekki um slys eða tjón á fólki eða varningi, sem bifreiðin flytur, nema ræða sje um bifreið, sem er til afnota fyrir almenn- ing gegn borgun. Að öðru leyti fer um skaðabótaskyldu fyrir slík slys eða tjón eftir almennum reglum.

16. gr.

Eigandi bifreiðar ber ábyrgð á henni og er skaðabótaskyldur samkvæmt 15. gr. Noti maður bifreið annars manns í heimildarleysi færist skaðabótaskylda eigandans yfir á notandann.

17. gr.

Sjerhverjum bifreiðareiganda er skylt að kaupa í tryggingarfjelagi, sem viðurkent er af ríkisstjórninni, og halda við tryggingu fyrir bifreið sína, 3000 kr. fyrir fyrstu bifreið og síðan 1000 kr. fyrir hverja, ef um fleiri bifreiðir er að ræða hjá sama eiganda. Skal með því trygð greiðsla, að því leyti, sem til hrekkur, á hverri þeirri skaðabótakröfu, er þeim kann að verða gert að greiða, sem ábyrgð bar á bifreiðinni, þegar slysið eða tjónið bar að höndum. Tvíhjóla bifreiðir og þær þríhjóla, sem atlaðar eru einum manni, skulu á sama hátt trygðar fyrir 1500 kr.

Undanþegnar tryggingarskyldunni eru þær bifreiðir, sem eru íslensk rík- íseign eða ríkisstofnana eða bæjar- og sveitarfjelaga.

Bifreiðareigandi skal undanþeginn tryggingarskyldu þeirri, er um ræðir í 1. málsgrein, ef hann afhendir lögreglustjóra verðbrjef eða aðra trygging, er gild verður tekin, enda nemi hún sömu upphæð fyrir hverja bifreið og ákveðið er í 1. málsgrein.

Atvinnumálaráðherra setur nánari reglur um tryggingarskylduna og um viðurkenning á tryggingarfjelogum. Skulu þar ákveðnar sektir fyrir brot á reglugerðinni.

Iðgjöld, er tryggingarskyldur bifreiðareigandi skuldar viðurkendu trygg- ingarfjelagi, eru lögtakskráf.

Tryggingarfjelagi skal gerður kostur á að kynna sjer í rjettinum skaða- bótakröfur á hendur þeim, er trygt hefir bifreið í fjelaginu, og láta uppi álit sitt áður en skaðabótamálið er útkljáð með sætt eða dómi.

56 Ákvæði þessarar greinar koma til framkvæmda þegar atvinnumálaráðu-
15. júní neytið auglýsir viðurkenning á tryggingarfjelagi eða fjelögum.

18. gr.

Með framangreindum ákvæðum um skaðabótaskyldu er ekki skertur
neinn sá rjettur til skaðabóta, sem leiðir af almennum reglum.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sjer að hegða.

Gefið í Reykjavík, 15. júní 1926.

Undir Vorri konunglegu hendi og innsigli.

Christian R.
(L. S.)

Magnús Guðmundsson.